

give deri — sørger for, at Gymnastikunderviisningen i Seminarierne bliver breven med Alvor og Bestemthed, thi saa holder jeg mig forvisset om, at der vilde uddannes Lærere, som vilde kunne undervise ligesaa godt i dette Fag som i de andre, og da ville de gjøre det med Glæde. Der er blevet talt en heel Deel om, at man ikke skal tvinge Folk til den Slags Underviisning; naar man vil tale om Skoletvang i det Hele, saa er det en ganske anden Sag, og skulde det Spørgsmaal engang komme paa Bane, da er det et saadant, der, om jeg saa maa sige, hænger sammen med den almindelige Betragtning, om man ved Indretningen af Skolerne skal indføre Frihed eller Tvang, men her er Spørgsmaalet, om Skolerne ere blevne indrettede efter de Regler og paa den Maade, som de i en civiliseret Stat maae indrettes paa, og derfor mener jeg, at ikke nogen Minister i en civiliseret Stat nogeninde vil sanctionere, at en saa væsentlig Deel af Opdragelsen, som Gymnastikunderviisningen er, udelukkes fra Skolerne.

Rosod: Det er ikke i Egenkab af særlig fagkyndig, at jeg tager Ordet; det er kun for at gjøre Rede for, hvad der bevæger mig til at stemme for det foreliggende Lovforslag. Bifor fremkom der et noget lignende Forslag, og jeg havde dengang den Ære at være med at stille det, og det er derfor en Selvsølge, at jeg stemmer for det foreliggende, især da det har faaet et Tillæg, som jeg anseer for ikke at være uden Betydning, at nemlig Gymnastikunderviisning paa et enkelt Sted for en Tid ganske kan stilles i Bero, og at den derved indvundne Tid anvendes til Underviisning i andre Fag; thi hvormeget man end taler om Uddannelsen i legemlig Henseende, saa troer jeg dog, at det er en Kjendsgjerning, at hvad Almuesbørn i Særdeleshed trænge til, og hvad Skolen fortrinsviis bør have sin Opmærksomhed henvendt paa, det er den aandelige Udvikling, og det er i Særdeleshed der, at Skolen maa komme Hjemmet tilhjælp. Jeg betragter nemlig altid Skolen som en Udfyldning — for ikke at sige et Supplement — til Hjemmet, og hvad Hjemmet efter sin Natur og Bestaenighed bedst maa kunne meddele Oplysning og Veiledning i, det

troer jeg, at Skolen kan gjøre Indskrænkning i, og omvendt: hvad Hjemmet ikke er istand til i en tilstrækkelig Grad eller paa en tilfredsstillende Maade at udrette, det troer jeg, at Skolen maa sætte sig som Opgave at yde. Naar vi fastholde dette, som jeg troer, at de Færeste ville finde sig foranledigede til at bestride, troer jeg, at vi bør holde paa, at vi bemyndige Sogneforstanderskaberne til at udfylde Gymnastikunderviisningen til Fordeel for den aandelige Uddannelse, og jeg er bleven saameget mere bestyrket i denne Betragtning, ved hvad der er foregaaet i Folkethinget, siden jeg fik den Ære at blive Medlem deraf, ligesom jeg ogsaa har erfaret paa Valpladsen, at der slet ikke er Noget iveien med, hvad man kalder Bønderkarlenes Kluntethed; det var meget godt, at de vare saa kluntede, at de ikke engang til visse Tider kunde komme bort, de bleve staaende fast — om Grunden maaskee var, at de vare kluntede, veed jeg ikke, men en Kjendsgjerning er det, at de bleve staaende, hvor saamange Andre let kunde have fundet sig foranledigede til at trække sig tilbage itide. Dette er nu en Kjendsgjerning; men ved Siden deraf er det ganske sikkert, at skal Folket gaae aandeligt fremad — jeg mener ikke alene aandeligt fremad i Fagkundskab eller Fagdygtighed, men i folkelig Opdragelse, virkelig aandelig Udvikling — saa maa der fra Folkeskolernes Side bidrages ganske anderledes dertil, end det hidtil har været Tilfældet. — Dette er en Betragtning, jeg meget skal lægge det ærede Thing paa Hjerte.

Naar man altid her i Thinget henviser os til Frankrig, England, Schweiz og flere andre Steder, som om vi ufravigelig skulde følge disses Exempel, saa sætter jeg mig naturligviis for mit Vedkommende meget imod, at vi skulle slavisk efterligne Andre og ikke turde uvilke os selvstændigt, overeensstemmende med vor egen Natur — ligesom jeg da heller ikke troer, at det kan tillægges nogen særlig Betydning. Viist er det, at de tidligere Regjeringer have sat overmaade stor Priis paa Gymnastikunderviisningen, og jeg kan navnlig godt forstaae, at man under Enevælden ogsaa her i Landet søgte at forskaffe sig saa smidige Raketter og saa strunke Gardere, som det vel var muligt — de skulde